

I. Czytanie ze zrozumieniem

O rewelacyjnych skarbach Góry Athos (na greckim półwyspie, zamieszkałym przez prawosławnych mnichów) dowiedział się świat dopiero podczas pierwszej wojny światowej, gdy gen. Serrail wtargnął tam z małym oddziałem, szukając baz niemieckich łodzi podwodnych. Serrail nie znalazł baz, odkrył natomiast takie zabytki artystycznego rzemiosła oraz rękopisy, że uczonym przybyłym tu na jego apel po prostu zbiełało oko.

W czasie drugiej wojny światowej zakonnicy – obawiając się łupiestwa wojsk osi – zwrócili się o pomoc wprost do Berlina. Chytry mnisi w ozdobnym liście uznali Hitlera za... „prawego następcę cesarzy bizantyjskich”, od których mu zresztą na piśmie prosty rodowód uczenie wywiedli, potwierdzając zakonnymi pieczęciami. Prosilili o stałą opiekę nad Świętą Górą. I rzeczywiście patologiczny megaloman wydał zakaz jakichkolwiek konfiskat na półwyspie Athos. Jednocześnie w górskich klasztorach znajdowali schronienie zbiegowie z hitlerowskich obozów oraz zestrzeleni lotnicy RAF-u, za co po wojnie rząd mniszej republiki Athosu otrzymał oficjalne podziękowania. (...)

Athos skrywa wiele skarbów, a jego największym bogactwem są starożytny manuskrypty, wtłoczone w głąb zakurzonych szaf. Dawni mnisi – nie zdając sobie sprawy z wartości tych ksiąg – starymi pergaminami uszczelniali dziury w dachach, brali je też na podpałkę. Wśród zabytkowych obrazów – wspaniałych, ciekawych lub lichych – zdumiały mnie dwa freski, na których jakiś mnich w sposób niejako proroczy namalował w XVI wieku apokaliptyczne groźby naszych czasów. Jeden nazwano teraz „Bombardowaniem miasta”. Przedstawia on lecące z nieba gwiazdy-bomby, które burzą domy. Ale pod ziemią, w grotach-schronach spokojnie piją wino ludzie. Drugi fresk zaskakuje nas kształtem atomowego grzyba, pośrodku, przy jego szczycie, widzimy stylizowane słońce – symbol blasku. W powietrzu unoszą się dziwne, groźne potworki (promieniotwórczość?), na ziemi zaś leżą opuchłe trupy. (...)

Stanisław Szwarc-Bronikowski,
Poszukiwanie zagubionych światów. „Arkady”, Warszawa 1995, s. 47-48.

1. Skarby Góry Athos to:

- A) zabytki piśmiennictwa
 C) surowce naturalne
 B) malowidła ściennie
 D) dzieła sztuki rzemieślniczej

2. Skarby Góry Athos ocalały w czasie II wojny dzięki:

- A) trosce uczonych
 C) megalomanii Hitlera
 B) przemysłowości mnichów
 D) przypadkowi

3. Traktowanie dzieł sztuki przez mnichów wskazuje na ich:

- A) przezorność
 B) dyletanctwo
 C) odwagę
 D) ignorancję

4. „Apokaliptyczna groźba naszych czasów” na znalezionych freskach realizuje się w:

- A) symbolach końca świata
 B) scenach z II wojny światowej
 C) nawiązaniu do Biblii
 D) wizji atomowych schronów

5. Freski mają charakter „proroczy”, ponieważ:

- A) podjętą tematyką wyprzedziły epokę
 B) mają znamię świętości
 C) zostały namalowane przez mnicha
 D) ukazują ludzką tragedię

6. Generał Serrail przybył do Athos, aby:

- A) zabezpieczyć ukryte tam skarby
 B) przeprowadzić operację wojenną
 C) zbadać ślady kultury średniowiecza
 D) wytropić ślady wroga

II. Nauka o języku

7. Orzeczenie imienne zastosowano w zdaniu:

- A) Ta wiadomość zaniepokoiła wszystkich.
 C) Zostali poproszeni do gabinetu.
 B) Był przewodniczącym klasy.
 D) Ci ludzie są chorzy na grypę.

8. Poprawnie zbudowano zdanie:

- A) Mając sześć lat, rodzice zapisali go do szkoły.
 C) Idąc ulicą, rozglądał się wokół.
 B) Myjąc ręce, mydełko spadło na podłogę.
 D) Mówiąc o tym zdarzeniu, ciągle płakała.

9. Źle utworzono imiesłów przysłówkowy:

- A) toczywszy B) chodziwszy C) pomógłszy D) wziąwszy

10. *Choć mam już 15 lat, nie mogę nic zrobić.* - to zdanie podrzędnie złożone okolicznikowe:

- A) sposobu B) warunku C) przyzwolenia D) przyczyny

11. Zdaniem podrzędnie złożonym przydawkowym jest wypowiedzenie:

- A) Czytam książkę, którą mi dałeś. B) Wiem, że mi pomożesz.
 C) Przyszła wiadomość, że przyjedzie dziadek. D) Rzeczy, które tu leżą, nie są moje.

12. Zdaniem podrzędnie złożonym dopełnieniowym jest wypowiedzenie:

- A) Gdy cię tu nie ma, martwię się. B) Obiecał, że nam pomoże.
 C) Mówili, jak dojść do teatru. D) Wziął książki, ponieważ ma egzamin.

13. W języku polskim wyróżniamy dialekt:

- A) śląski B) mazowiecki C) kaszubski D) małopolski

14. Archaizmem jest wyraz, który:

- A) ma kilka znaczeń B) wyszedł z użycia
 C) zmienił znaczenie D) występuje tylko w określonym regionie

15. Błąd ortograficzny znajduje się w zdaniu:

- A) Mieszkam przy Placu Wolności.
 B) To jest Morze Czarne.
 C) Ministerstwo mieści się przy Alei Szucha.
 D) To są Aleje Ujazdowskie.

16. Poprawnie zapisano nazwisko w zdaniu:

- A) To jest komedia Aleksandra Fredro. B) Czytam książkę Hemingwaya.
 C) Nie znam książek Juliusza Verne`a. D) Kupiłem powieść Marka Twain.

III. Kształcenie literackie i kulturowe:

17. Adaptacją utworu literackiego jest film:

- A) „Quo vadis?” B) „Trędowata”
 C) „Gwiezdne wojny” D) „Szczęki”

18. Ze starożytnym teatrem wiąże się termin:

- A) zapadnia B) proskenion C) maska D) foyer

19. Henryk Schliemann wstąpił się jako:

- A) archeolog B) kompozytor C) reżyser filmowy D) miłośnik antyku

20. Malarstwo historyczne reprezentują obrazy:

- A) Wojciecha Kossaka B) Jana Matejki
 C) Tadeusza Makowskiego D) Piotra Michałowskiego

21. Prawidłowo zestawiono fragment utworu z autorem w szeregu:

- A) „Sobie śpiewam a Muzom” - Jan Kochanowski
 B) „Non omnis moriar” - Sofokles
 C) „Współkochać przyszłam, nie współnienawdzić” - Horacy
 D) „Człowieka można zniszczyć, ale nie pokonać” - Hemingway

22. Książki o tematyce science fiction pisał:

- A) H. G. Wells B) S. Lem C) A. Huxley D) B. Prus

23. W teatrze elżbietańskim nie było:

- A) efektów świetlnych B) dekoracji
 C) humoru D) dużej liczby aktorów na scenie

24. Neologizmy artystyczne charakteryzują poezję:

- A) Mirona Białoszewskiego B) Wisławy Szymborskiej
 C) Juliana Tuwima D) Bolesława Leśmiana

25. Zasada trzech jedności w antycznym teatrze dotyczyła:

- A) czasu B) miejsca C) celu D) akcji

26. Według Arystotelesa w teatrze przeżywamy:

- A) decorum B) katharsis C) metamorfozę D) szok